

NMHH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Médiatanács

A MÉDIATANÁCS 2021. ÉVI FELÜGYELETI TERVE

BUDAPEST, 2020. NOVEMBER 24.

Tartalom

1. Bevezetés.....	2
2. Általános hatósági felügyelet	2
Országos vételkörzetű médiaszolgáltatások ellenőrzése	2
Körzeti vételkörzetű médiaszolgáltatások ellenőrzése.....	2
Helyi vételkörzetű médiaszolgáltatások ellenőrzése	2
Közösségi jellegű médiaszolgáltatások ellenőrzése	3
A Nielsen Közönségmérés adatain alapuló vizsgálatok.....	3
JBE lineáris médiaszolgáltatások ellenőrzése	3
Kereskedelmi közlemények közzétételének vizsgálata	3
Reklámhangerősség vizsgálata	3
Hír- és magazinműsorok kvantitatív elemzése	4
A Klasszifikációs ajánlás hatásának feltérképezése.....	4
Kiskorúak védelme a nem magyar joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatásoknál.....	4
Filmdatbázison alapuló vizsgálatok.....	4
Gyermeksáv célvizsgálat és a hat éven aluliaknak nem ajánlott korhatári-kategória alkalmazása	5
A kiskorúak védelme érdekében alkalmazott hatékony műszaki megoldással kapcsolatos követelmények ellenőrzése	5
A hallássérültek számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos törvényi előírások teljesülésének ellenőrzése.....	5
A látássérültek mediabefogadását segítő audionarrációval kapcsolatos kívánalmak vizsgálata	5
Reklám-kvóták ellenőrzése a magyarországi piacra irányuló, külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatásoknál.....	5
Uniós gyártási kvóták vizsgálata	6

1. Bevezetés

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 168/A. § (1) bekezdése értelmében a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: **Hatóság**) Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) az előző év felügyeleti tapasztalatainak figyelembevételével éves felügyeleti tervet készít a tárgyévet megelőző év december 1-ig, és azt tizenöt napon belül az internetes honlapján közzéteszi.

A Médiatanács biztosítja az általa készített felügyeleti tervek összhangját. A tervek az első félév tapasztalatai alapján a félév végén felülvizsgálhatók, és amennyiben szükséges, a Médiatanács azokat módosíthatja. A módosított felügyeleti tervet a Médiatanács a módosítástól számított tizenöt napon belül internetes honlapján közzéteszi.

Az Mttv. 168/A. § (1) bekezdése szerint a Médiatanács évente beszámolót készít a felügyeleti tervében foglaltak teljesítéséről, felügyeleti tevékenységének eredményéről, megállapításairól, valamint a felügyeleti döntések alapján felmerülő jogszabály-módosítási javaslatokról. A beszámolót a Médiatanács annak elfogadásától számított tizenöt napon belül internetes honlapján közzéteszi.

A felügyeleti terv a Médiatanács által – az Mttv. 167. § alapján – folytatott általános hatósági felügyelet keretében célzatosan vizsgálni kívánt területeket és a vizsgálattal érintett alanyi kört érinti, figyelembe véve az Mttv. 2019. augusztus 1-jén hatályba lépett módosítását is.

Jelen dokumentum ugyanakkor nem tartalmazza a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozó, ún. bejelentések (és kérelmek) alapján hivatalból indított, de előre értelemszerűen nem tervezhető ellenőrzések körét.

2. Általános hatósági felügyelet

Országos vételkörzetű médiaszolgáltatások ellenőrzése

A Médiatanács általános hatósági felügyelet és ellenőrzés keretében rendszeresen vizsgálja az országos vételkörzetű médiaszolgáltatásokat. Mintavétel alapján (sorsolással) naponta egy televízió/rádió három műsoróráját (a legnézettebb/leghallgatottabb időszávból kettő órát, továbbá egy véletlenszerűen kiválasztott órát) ellenőrzi az Mttv.-ben és a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvényben (a továbbiakban: Smtv.) foglalt rendelkezéseknek való megfelelés szempontjából. Az eredmények havi gyakorisággal kerülnek összegzésre.

Körzeti vételkörzetű médiaszolgáltatások ellenőrzése

A Médiatanács általános hatósági felügyelet és ellenőrzés keretében rendszeresen vizsgálja a körzeti vételkörzetű médiaszolgáltatásokat. Mintavétel alapján (sorsolással) médiaszolgáltatásonként havonta kettő műsorórát (a legnézettebb/leghallgatottabb időszávból) ellenőrzi az Mttv.-ben és az Smtv.-ben foglalt rendelkezéseknek való megfelelés szempontjából, emellett évente egy alkalommal egy teljes műsorhét is ellenőrzésére kerül. Az eredmények havi gyakorisággal kerülnek összefoglalásra.

Helyi vételkörzetű médiaszolgáltatások ellenőrzése

A Médiatanács általános hatósági felügyelet és ellenőrzés keretében évente egy alkalommal, egy adásnap erejéig vizsgálja a helyi vételkörzetű médiaszolgáltatások működését az Mttv.-ben és az Smtv.-ben foglalt rendelkezések alapján A hálózatba kapcsolódó rádiók esetében az ellenőrzés a „saját” műsoridő sávjára terjed ki. Az eredmények havi gyakorisággal kerülnek összegzésre.

Közösségi jellegű médiaszolgáltatások ellenőrzése

A közösségi jellegű médiaszolgáltatások ellenőrzésének rendjéről az Mttv. 66. § (6) bekezdése rendelkezik: „[...] az (5) bekezdés alapján történő elismerést követően a Médiatanács legalább kétfévente - új szolgáltatás esetében az első év után is - részletes, legalább hét műsornapra kiterjedő - vizsgálat során eljárásában hivatalból vizsgálja a médiaszolgáltató működését”. 2021-ben az új médiapiaci szereplők mellett ellenőrzésre kerülnek a 2020-ban már vizsgált közösségi jellegű médiaszolgáltatások illetve a rendszeres vizsgálatok kiegészülnek azokkal a kontroll-ellenőrzésekkel, amelyeket a Médiatanács rendel el. Az eredmények médiaszolgáltatásonként kerülnek összegzésre.

A Nielsen Közönségmérés adatain alapuló vizsgálatok

A Nielsen Közönségmérés Kft. adatbázisainak segítségével folyamatosan vizsgálja a Hatóság a reklámmegszakításokkal és a reklámidő-túllépéssel kapcsolatos szabályok betartását az országos vételkörzetű televízióknál. Az eredmények havi gyakorisággal kerülnek összefoglalásra.

JBE lineáris médiaszolgáltatások ellenőrzése

Az Mttv. 38. § (1) bekezdése előírja, hogy a JBE lineáris audiovizuális médiaszolgáltatónak valamennyi munkanapon legalább egy alkalommal 18 óra és 21 óra között legalább húsz perc, legfeljebb negyvenöt perc hosszúságú hírműsorszámot vagy általános tájékoztató műsorszámot kell egybefüggően szolgáltatnia. A JBE lineáris rádiós médiaszolgáltatónak valamennyi munkanapon reggel 06 óra 30 perc és 08 óra 30 perc között legalább tíz perc, legfeljebb negyvenöt perc önálló hírműsorszámot kell egybefüggően szolgáltatnia. Az Mttv. 38. § (3) bekezdése értelmében: „A JBE lineáris médiaszolgáltató a digitális műsorterjesztéssel terjesztett valamennyi médiaszolgáltatása során köteles biztosítani, hogy a 19 óra és 23 óra között közzétett, eredetileg nem magyar nyelven készített filmalkotások és filmsorozatok legalább egynegyede eredeti nyelven, magyar felirattal is elérhető legyen, ideértve a 23 óra előtt elkezdődő, de azt követően véget érő műsorszámokat is.” Az idegennyelv tanulást elősegítő, eredeti nyelven közreadott alkotások sugárzása a digitális platformon oly módon valósulhat meg, hogy az nem zavarja a szinkronnal ellátott médiatartalmakat preferálókat. A Médiatanács a fenti kötelezettségek betartását folyamatosan ellenőrzi, eredményeit havonta foglalja össze.

Kereskedelmi közlemények közzétételének vizsgálata

A Médiatanács saját fejlesztésű szoftver segítségével végzi a legnézettebb médiaszolgáltatások kínálatában megjelent premier reklámok analízisét. Az adatfelvétel során 96 szempont alapján kerülnek elemzésre az először bemutatott klasszikus reklámok tartalmának és közzétételének jellegzetességei. A termék megjelenítéssel és a támogatással kapcsolatos információkat ugyancsak adatbázisba rendezi a Hatóság. Az adatgyűjtés révén hatékonyabb a kereskedelmi közlemények közzétételére vonatkozó szabályrendszer betartásának hatósági ellenőrzése. A termék megjelenítés feltérképezése a két országos kereskedelmi JBE televíziót (RTL Klub, TV2) érinti. A támogatási gyakorlat feltárása szélesebb körű, a vizsgálati minta állandó szereplői (Duna, RTL Klub, TV2) mellett – a vételkörzet alapján – egy-egy hónap erejéig számos közszolgálati és kereskedelmi jellegű televízió is ellenőrzésre kerül. Az eredmények félévente kerülnek összegzésre.

Reklámhangerősség vizsgálata

Az Mttv.-ben rögzített elvárás [33. § (4)] régóta foglalkoztatja a közvéleményt, mivel a reklámok hangdinamikájának manipulálása megszokott eszköz, amely gyakorta zavarja a befogadókat, a hangosság érzetének változásai kellemetlenek lehetnek bizonyos befogadási szituációkban. A mérést végző, Humanoid elnevezésű alkalmazás virtuális hangosságmérő műszerekkel monitorozza a kijelölt magyar és külföldi joghatóság alá tartozó, de magyar nyelven sugárzó médiaszolgáltatók teljes műsorfolyamát, a megadott paramétereket meghaladó szegmensek esetében megjelöli az adott műsorrészeket, időpontokat, melyek a későbbiekben hatósági eljárás tárgyát képezik. A program eredményei validált eszközökkel kerülnek ellenőrzésre. Az ellenőrzések eredménye negyedévente kerül összefoglalásra.

Hír- és magazinműsorok kvantitatív elemzése

A hírműsorok kvantitatív tartomelemzéséről havonta rövid táblázatos összefoglaló készül, amelyet éves szöveges elemzés egészít ki. A folyamatosan végzett hírműsorelemzés alkalmas az Mttv. 38. § (1) bekezdésében szereplő kvóta ellenőrzésére is. Az említett jogszabályhely tiltja, hogy a demokratikus közvélemény tájékoztatását nem szolgáló, bűnügyi tematikájú híryanag vagy tudósítás a hírműsorszám időtartamának 35 százalékánál hosszabb legyen éves átlagban. A Médiatanács rendszeres elemzései során részletesen regisztrálja a hírműsorok műsoregységeiben előforduló témákat, így kivitelezhető az említett csoportba tartozó hírek megkülönböztetése. A JBE lineáris audiovizuális médiaszolgáltatóknak a Hatóság havi rendszerességgel megküldi az általa mért arányokat, és havi periodicitással az internetes oldalán is publikálja a feltárt eredményeket.

A Klasszifikációs ajánlás hatásának feltérképezése

A Médiatanács az Mttv. 9. § (8) bekezdése alapján a kiskorúak védelmében alkalmazott korhatárbesorolásnál irányadó részletes szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közzétételének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlatának fő elvi szempontjait 2011. július 21-én ajánlásban tette közzé, amelyet a Médiatanács 871/2020. (IX. 22.) számú döntésével módosított. A vonatkozó vizsgálat célja feltérképezni, hogy a médiaszolgáltatók mennyiben vették át a piktogramokkal összefüggésben a médiahatóság által javasolt megjelenítési módszereket (pl. televíziók honlapjain, teletexten, internetes műsorújságban), alkalmazzák-e a gyermekbarát piktogramot, végül eleget tesznek-e a korhatár-kategóriák különböző sajtótermékekben, illetve a médiaszolgáltató internetes honlapján, képújságában és teletextjében történő megjelenítésével kapcsolatos szabályoknak. Az ellenőrzések eredményei negyedéves rendszerességgel kerülnek közzétételre.

Kiskorúak védelme a nem magyar joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatóknál

A Médiatanács rendszeresen ellenőrzi a Magyarországon fogható, magyar nyelven közzétett, de külföldi joghatóság alá tartozó és többségében klasszifikáció-köteles műsorszámokat közzétevő médiaszolgáltatók (pl. FEM3, Viasat3, Viasat6, Film+, AXN, Cool, RTL II, Super TV2, PRO4, Sorozat+) műsorkínálatát. A vizsgálat során a magyar médiajogi rendelkezéseket veszi figyelembe. Amennyiben az ellenőrzés súlyos törvénysértést valószínűsít, a Médiatanács értesíti erről a külföldi társhatóságot további vizsgálat lefolytatása céljából.

Filmdatbázison alapuló vizsgálatok

A Hatóság folyamatosan ellenőrzi a helytelen klasszifikációval rendelkező filmalkotásokat. A számítógépes szűrés a médiaszolgáltatók által beküldött jegyzőkönyvek és a honlapon keresztül elérhető filmdatbázis összevetésén alapszik, amely képes célzottan kiválasztani a problematikus műsorszámokat. A számítógépes alkalmazás havonta hasonlítja össze a médiaszolgáltatók jegyzőkönyveiben foglalt korhatár-besorolásokat a filmdatbázisban jegyzett klasszifikációs kategóriákkal. Amennyiben a software a filmcím alapján egyezést talál, úgy a konkrét alkotásra

megadott korhatárok átlagát (FSK, MPAA, BBFC, Nemzeti Filmiroda) és a médiaszolgáltató által jelölt kategóriát összehasonlítja, majd azokat az eseteket, ahol szignifikáns differenciát észlel, kilistázza. A jegyzőkönyv és a műorszám felvételének összehasonlítását követően a műorszámok ellenőrzésre kerülnek.

Gyermeksáv célvizsgálat és a hat éven aluliaknak nem ajánlott korhatári-kategória alkalmazása

A hétvégi reggeli, délelőtti műsorsávok és az abban közzétett programok korhatári besorolásainak ellenőrzése kiemelt figyelmet igényel, mivel ebben az időszakban - az ún. gyermekműsorból - a védendő korosztály lazább szülői kontroll alatt, esetenként szülői felügyelet nélkül néz televíziót. Az ellenőrzések eredményei éves rendszerességgel kerülnek közzétételre.

A kiskorúak védelme érdekében alkalmazott hatékony műszaki megoldással kapcsolatos követelmények ellenőrzése

A kiskorúak védelmével kapcsolatos hatékony műszaki megoldás vizsgálatának mintáját a legnagyobb eléréssel rendelkező műsorelosztók szolgáltatják. A szolgáltatók próbavásárlással kerülnek ellenőrzésre, a készülékek és szervizek így alaposabb tesztelés alá vonhatók. Válasz kapható például a következő kérdésekre: az EPG alapján működik-e a szűrés, megkerülhető-e a pin-kód, milyen tájékoztatást kapnak az ügyfelek a kiskorúak védelmével kapcsolatos szolgáltatásokról. A metodika segítségével közvetlenül figyelhető meg, hogy a szolgáltató eleget tesz-e a jogszabályi kötelezettségének, és betartja-e ajánlásban foglaltakat.

A hallássérültek számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos törvényi előírások teljesülésének ellenőrzése

A rendszeresen végzett vizsgálat célja a hallássérültek számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos törvényi előírások teljesülésének az ellenőrzése. A műsorok elemzése meghatározott szempontrendszer szerint, egy erre a célra kifejlesztett webes alkalmazás segítségével történik. Az ellenőrzés 11 televíziós csatorna programjára irányul, melyekből hat közszolgálati (M1, M2, M4 SPORT, M5, Duna, Duna World) és öt kereskedelmi (Magyar ATV, TV4, Hír TV, RTL KLUB, TV2) médium. Minden hónapban a 11 médiaszolgáltatás összesen 44 véletlenszerűen kiválasztott műsornapja kerül vizsgálatra. Valamennyi elemzésbe vont csatornánál havonta négy nap analízisét végzi el a Médiatek a 0 órától 24 óráig adásba kerülő műsorszámokra vonatkozóan. A vizsgálat eredményei az ellenőrzésbe vont napok adatain és az abból nyert átlagértékeken alapulnak. A vizsgálat eredményeiről havi jelentés készül.

A látássérültek médiabefogadását segítő audionarrációval kapcsolatos kívánalmak vizsgálata

A Médiatek hatósági ellenőrzés keretében havi rendszerességgel vizsgálja az Mttv. 39. § (2a) bekezdésében meghatározott kötelezettségek teljesülését. A jogszabály előírása szerint a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal rendelkező médiaszolgáltatása vonatkozásában a közszolgálati, illetve a JBE audiovizuális médiaszolgáltató köteles biztosítani, hogy a 18 óra 30 perc és 21 óra 30 perc közötti időszámban a hazai gyártású filmalkotásokat a látássérült nézők számára hozzáférhetővé tegye. A kötelezettség teljesítésének elérése folyamatosan és fokozatosan terheli a kötelezetteket. E szabályt teljes körűen legkésőbb 2022. szeptember 19. napjától kell teljesíteni. A kontroll meghatározott szempontrendszer szerint, havonta szűrőpróba-szerűen kiválasztott napokat érint. Az akadálymentesítési kötelezettség alá tartozó médiaszolgáltatások: RTL Klub, TV2 és Duna. Az eredményeket tájékoztatóban foglalja össze a Hatóság.

Reklám-kvóták ellenőrzése a magyarországi piacra irányuló, külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatásoknál

A Hatóság a Nielsen Közönségmérés Kft. által mért televíziók adatainak elemzése alapján kontrollálja a reklámidő-túllépéseket a nem magyar joghatóság alá tartozó, de a magyar piacot célzó audiovizuális médiaszolgáltatások esetében is. Az ellenőrzések eredménye havonta kerül összefoglalásra.

Uniós gyártási kvóták vizsgálata

A Médiatanács a médiaszolgáltatók által biztosított adatszolgáltatás, a Nielsen Közönségmérés Kft., valamint egyéb adatforrások alapján kontrollálja az európai gyártású és a magyar gyártású műsorszámok arányait a magyarországi és a nem magyar joghatóság alá tartozó, ellenben a magyar piacot megcélzó audiovizuális médiaszolgáltatásoknál, továbbá a VOD-szolgáltatásoknál. A regisztrált hiányosságokról a nem magyar bejegyzésű médiumok esetében informálja a társhatóságokat. Az ellenőrzések eredménye havonta kerül összefoglalásra.